

УТВЪРЖДАВАМ: .....

/Людмила Дерменджиева/

ПРАВИЛНИК

ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ
НА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД В
ПЪРВО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ”,
ГР. ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ

НАСТОЯЩИЯТ ПРАВИЛНИК Е ПРИЕТ НА ЗАСЕДАНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СЪВЕТ НА 11.09.2009 ГОДИНА, АКТУАЛИЗИРАН НА 27.10.2016 Г., ПОСЛЕДНА АКТУАЛИЗАЦИЯ – 14.09.2017 г.

Настоящият Правилник се разработва на базата на Кодекса на труда; ЗЗБУТ; ДВ бр.124/1997г., изм. ДВ бр.98/14.12.2010г.; Наредба № РД-07-2/16.12.2009г. за условията и реда за провеждане на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд; Инструкция №5 на МОН – ДВ бр.61/1996г. и Указание от 17.01.1997г. по прилагане на инструкцията за изискванията по БУОВТ в системата на Народната просвета.

РАЗДЕЛ I ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този Правилник се определят изискванията спрямо учениците, педагогическия и непедагогическия персонал в Първо основно училище „Св. Св. Кирил и Методий“, град Гоце Делчев, както и към лицата, които по различни поводи се намират в училището.

Чл. 2. Правилникът урежда правата и задълженията на всички участници в образователно-възпитателния процес по осигуряване и контролиране на безопасните условия за обучение, възпитание и труд.

Правилникът съдържа:

- основни познания и изисквания за недопускане на трудови злополуки и професионални заболявания на преподавателите и непедагогическия персонал в процеса на обучението, както и осигуряване на безопасни и здравословни условия за труд и учение;
- познания и изисквания по пожарна и аварийна безопасност;
- указания за оказване на долекарска помощ на пострадали при злополука, пожар или авария.

Дейността в училището е пряко свързана с процеса на обучение, възпитание и социализация, който засяга учащи, учители, администрация и обслужващ персонал. За нормалното протичане на този процес са необходими здравословни и безопасни условия на труд, отразени в трудовото законодателство на страната и в разпоредбите на министъра на МОН.

РАЗДЕЛ II ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ ЗА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД

Чл. 3

т.1. За осигуряването на безопасни условия на възпитание, обучение и труд при провеждане на училищна, извънучилищна дейност и при извършване на трудови дейности в Първо основно училище „Св. Св. Кирил и Методий“, град Гоце Делчев

да се спазват установените в Р България единни правила, норми и изисквания по отношение на:

- 1.1 Собствени наети или предоставени за ползване машини, съоръжения, апарати, уреди, инструменти, материали и вещества.
  - 1.2 Силови и осветителни ел. инсталации, отоплителни и др. инсталации.
  - 1.3 Вибрации и шум, чистота на въздуха, осветеност и лъчения.
  - 1.4 Ергономични условия за възпитание, обучение и труд.
  - 1.5 Микроклимат /температура и влажност на въздуха/.
  - 1.6 Работно облекло, лични предпазни средства и специално облекло.
  - 1.7 Съоръжения и медикаменти за долекарска помощ.
  - 1.8 Пренасяне на товари.
  - 1.9 Организирано от Първо основно училище „Св. Св. Кирил и Методий“, град Гоце Делчев придвижване на ученици, педагогически и непедagogически персонал като пътници в превозни средства или пешеходци.
2. За осигуряване на безопасни условия се спазват установените в Р България правила, норми и изисквания, когато ученици, педагогически и непедagogически персонал или лица от други организации извършват самостоятелно или съвместно следните дейности:
- 2.1 Ремонт, монтаж и демонтаж на машини, апарати и други.
  - 2.2 Ремонт на силови и осветителни инсталации, отоплителни, вентилационни и други инсталации.
  - 2.3 Строително-монтажни дейности по сградите и двора.
  - 2.4 Товаро-разтоварни и транспортни дейности.

Чл. 4

1. Образователно-възпитателният процес в Първо основно училище „Св. Св. Кирил и Методий“, град Гоце Делчев се осъществява в класни стаи, физкултурен салон и кабинети.
2. Класните стаи и кабинетите като работни помещения и работни места трябва да осигуряват безопасни условия на труд и опазване здравето на работещите и учениците:
  - размерите на помещенията трябва да бъдат съобразени с броя на учениците и характера на дейностите, извършвани в тях;
  - класните стаи и кабинетите трябва да отговарят на изискванията на нормативните актове по безопасността и хигиената на труда и противопожарната охрана за съответната дейност, извършвана в тях.
  - зони, работни помещения, места, оборудване или части от тях, при които съществува опасност за учениците, педагогическия и непедagogическия персонал, трябва да бъдат обозначени с установените знаци и сигнали за безопасност на труда и противопожарната охрана.
3. Проветряването на работните помещения се извършва ежедневно в началото на учебните занятия, голямото междучасие и след приключване на същите, а при нужда и по-често.

РАЗДЕЛ III

ОРГАНИЗАЦИЯ И КОНТРОЛ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД

Чл. 5. Този правилник се утвърждава от директора на училището в началото на всяка учебна година. Същият се актуализира при въвеждането на нови машини, съоръжения, технологии, материали, при разкриване на нови работни места, при изменение на правилата, нормите и изискванията.

Чл. 6. Директорът на училището организира запознаване на учениците, педагогическия и непедagogическия персонал и родителите с Правилника.

Чл. 7. Директорът осъществява взаимодействие и координира с министерствата, ведомствата и местните органи на държавната власт, дейността по осигуряване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд.

Чл. 8. Съгласно чл.27 на Закона за здравословни и безопасни условия на труд от 1997г., изм.- ДВ бр.40 от 2007г. на Общо събрание се учредява Комитет по условия на труд с мандат 4 год.

Комитетът работи в съответствие с изискванията на горепосочения закон.

Чл. 9. При сключване на договори с други организации за самостоятелно или съвместно изпълнение на ремонти, строителни, монтажни, товаро-разтоварни и транспортни дейности, директорът е длъжен да включи мерки по осигуряване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд.

Чл. 10. Директорът осигурява необходимото противопожарно оборудване, както и изправността на наличните противопожарни съоръжения и пътищата за евакуация.

Чл. 11. До началото на всяка учебна година директорът организира изготвянето на инструкции за правилна и безопасна работа за учебните кабинети и лаборатории, съответстващи на нормативните изисквания и съобразени с психологическите особености на учащите и липса на трудови навици.

Чл. 12. В задълженията на ръководителя, освен запознаването с длъжностната характеристика и ПВТР на училището се включва и запознаването на новопостъпващите работници и служители с настоящия Правилник, като необходимо условие, представляващо подписване на трудов договор.

Чл. 13. Директорът организира регистрирането, отчитането и анализирането на злополуките и професионалните заболявания по установения ред в Р България. Той незабавно уведомява РУО Благоевград, органите на МВР, Прокуратурата и

Гражданска защита в случаите на тежки или със смъртен изход злополуки и на тежки аварии.

Чл. 14. В края на всяка учебна година Комитетът по условия на труд анализира БУОВТ и предлага мерки за подобряването им. Горните се приемат от ПС и утвърждават от директора.

Чл. 15. Комитетите по условия на труд контролират спазването на изискванията по осигуряване на БУОВТ и отговарят солидарно за тяхното изпълнение.

РАЗДЕЛ IV

СЪДЪРЖАНИЕ И КОНКРЕТНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОСИГУРЯВАНЕ НА БУОВТ

Чл. 16. Длъжностно лице, отговарящо за материално-техническото осигуряване на дейностите по БУОВТ е касиер-домакинът на училището.

Чл. 17. Задължения за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд на лицето, заемащо длъжността заместник-директор по АСД:

1. Изпълнява възложените му от директора права и задължения по спазване на изискванията на настоящия правилник.

2. Съдейства и контролира редовното и правилно провеждане на инструктажите и обучението за безопасна работа.

3. Следи за недопускане възлагането на дейности на ученици, несъвместими с техните физически, психически особености и липса на трудови навици.

4. Контролира спазването на хигиенните изисквания за обучение и труд.

5. Пряко ръководи изпълняването на мероприятия за подобряване условията на работа, за организиране или недопускане на причини, водещи до трудови злополуки и професионални заболявания.

6. Организира и контролира провеждането на обучението по гражданска **отбрана**, БД, Противопожарната подготовка за използване на наличните средства за гасене и действията при бедствия.

7. Води ревизионната книга за констатации и предписания на контролните органи по охрана на труда.

8. Дава предложения за подобряване условията на труд.

9. Изисква от учителите, водещи упражненията в кабинетите, да поставят на видни места инструкции за безопасна работа

10. Съвместно с медицинския специалист извършват периодичен контрол в учебните кабинети, салон за физкултура и т.н. за санитарно-хигиенното състояние на учебните места, отоплението, осветлението, шума, физическото натоварване, продължителността на учебния работен ден и други. При забелязани нарушения или недопустими отклонения от нормите в областта на охраната на труда да предприеме мерки за отстраняването им или да информира директора за решение.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА КОМИТЕТА ПО УСЛОВИЯ НА ТРУД:

1. Да обсъжда в началото на всеки срок цялостната дейност по опазването и осигуряването на безопасността на труда на ученици, учители и друг персонал и да предлага мерки за подобряването им.

2. Да извършва проверки по спазване на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд. На всеки 2 месеца комитетът проверява учебните кабинети с оглед на тяхното санитарно-хигиенно състояние и безопасност за обучение и труд. Резултатите от тези проверки се записват в специална книга. С тях задължително се запознава ЗДАСД, който е длъжен да вземе отношение по възникналите проблеми. Забелязаните груби нарушения или недопустими отклонения от нормите за безопасност се докладват лично на директора за незабавно вземане на мерки.

3. В началото на всяка учебна година съвместно с представители на здравните органи, РЗИ, членове на училищния съвет и училищното настоятелство се преглежда състоянието на училищната сграда за установяване годността и за започване на учебната година, като се обръща внимание на закрепването на вратите и прозорците, обезопасяването на ел. инсталацията, осветителните тела и т. н.

4. Да следи за състоянието на трудовия травматизъм и професионална заболяемост.

5. Участва в разработване на програми за информиране и обучение на учителите, служителите и работниците по проблемите на здравословни и безопасни условия на труд.

6. Обсъжда планираните промени в организацията на труда и работните места, предлага решения за опазване здравето и осигуряване на безопасността на учители, служители и ученици.

7. Директорът на училището контролира работата на Комитета и спазването на изискванията по осигуряване на БУОВТ.

Чл.18

1. В Първо основно училище „Св. Св. Кирил и Методий“ се организират следните видове инструктаж - начален, на работното място, периодичен и извънреден.

2. Програмите за провеждане на инструктажа се разработват от Комитета по условия на труд и се утвърждават от директора.

3. С писмена заповед директорът на училището определя длъжностните лица, които ще провеждат инструктаж.

4. Инструктажите се провеждат с всички лица - ученици, педагогически и непедагогически персонал, както и с лицата, които по различни поводи се намират

на територията на училището. Не се допускат до работа лица, които не са инструктирани. На отсъстващите се прави инструктаж в деня на идването в училище.

Чл.19

1. В училището задължително се водят книги за инструктажите - една за цялото училище и по една за всеки кабинет, където има специфични правила и норми за безопасно обучение и възпитание.

2. Главната книга за инструктаж се води и съхранява от заместник-директора по АСД.

3. Книгите за инструктаж на отделните учители се водят от тях.

В тях се подписват всички инструктирани ученици и се прилагат копия на съдържанието на проведените инструктажи. Книгите подлежат на проверка от компетентните органи.

4. Инструкции за безопасна работа са длъжни да изготвят всички учители по Чл.15 и Чл.16

Те задължително се поставят на видно място и периодично се припомнят на учениците.

Чл.20 (1) При организирано придвижване на ученици, педагогически и непедагогически персонал в масови извънкласни изяви или за извършване на определена работа със заповед на директора се определя лице, което да инструктира и да отговаря за тяхната безопасност.

(2) При провеждане на спортни игри, походи, състезания и други извънучилищни дейности класните ръководители и учителите задължително инструктират учениците за поведението им като състезатели, участници в похода, пешеходци или пътници в транспортни средства.

1. Списъците на учениците от групите, заминаващи на поход, екскурзия и т.н. се предават на заместник-директора след провеждане на задължителния инструктаж, заедно с маршрутният лист за придвижване на групата.

2. Екскурзии се провеждат в съответствие с НАРЕДБА за детските и ученическите туристически пътувания с обща цена, инициирани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование (Обн. - ДВ, бр. 103 от 27.12.2016 г., в сила от 27.12.2016 г.), като за целта ръководството:

2.1 Предварително проучва легитимността на фирмата-организатор и фирмата-превозвач.

2.2 Изисква от родителите на учениците информирано съгласие децата им да бъдат включени в групата.

2.3 Издава заповед за ръководители и отговорници на групите, като съставът им се определя в зависимост от броя на учениците и спецификата на ученическия отдиш.

2.4 Ръководителите на отделните форми на организиран отдиш и туризъм, медицинския, педагогическия и останалият обслужващ персонал носят лична отговорност за живота и здравето на децата и учениците от поемането им в сборния пункт, по време на екскурзията и до връщането им при родителите и настойниците.

3. При организиране на походи по възможност не се включват хронично болни ученици. Същите могат да участват в похода след разрешение от лекар и писмено съгласие на родителите (или присъствието на родител на мероприятиято).

4. Преди провеждане на общински, регионални и национални спортни състезания, учениците-участници задължително преминават през медицински преглед под ръководството на учителите по физическо възпитание или треньорите.

(3) Да не се допуска контакт на учениците с лектори, с нездравни религиозни, морални и нравствени убеждения.

(4) През зимата преподавателят от последният час задължително напомня на учениците за безопасно предвижване по улиците и тротоарите.

Чл. 21. Задължения на класния ръководител по осигуряване на БУОВТ:

1. Класните ръководители работят по учебна програма за обучение на учениците за действие при бедствия, аварии, катастрофи и пожари, съгласно рамкови изисквания при организиране на часа на класа (Приложение № 5 към чл. 11, ал. 3 от НАРЕДБА № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравето, екологичното и интеркултурното образование. В годишните разпределения се предвиждат темите по месеци и се вземат по определения график. За нуждите на обучението могат да бъдат канени и външни лектори или да се вземат на разменни начала, за което се уведомява училищното ръководство.

2. Класните ръководители запознават учениците в часа на класа:

- с начините на предвижване при зимни условия;
- с начините на оказване на първа помощ при удавяне, нараняване и травми по време на лятната ваканция и ползване на плувни басейни.

Директорът контролира изпълнението на работата на класните ръководители по програмата.

Чл.22. Всички преподаватели са длъжни да полагат усилия за реализиране на политиката на училищното ръководство по осигуряване на БУОВТ. Те са длъжни да следят:

1. Влизането в класните стаи и кабинети да става поединично, без блъскане под контрола на дежурния учител.

2. След влизане в класните стаи и кабинети всеки ученик да заема предварително определеното му от преподавателя място.

3. През учебните часове учениците да заемат правилна и удобна поза.

4. Да информират своевременно заместник-директора по административно-стопанската дейност за установени повреди, липси, аварии или други такива по ел. инсталации, водопроводната и канализационната мрежа, отоплителната система.

Чл. 23. Класните ръководители и всички останали учители се задължават да направят достояние на всички ученици настоящия правилник и да изискват неговото спазване.

1. Началният инструктаж се извършва в началото на учебната година, а периодичния – два пъти през годината:

- със започване на I-вия учебен срок;
- след приключване на коледната ваканция;
- след приключване на пролетната ваканция.

2. Провежданите инструктажи се отразяват в книгите за инструктаж.

3. Часовете по защита при бедствия се провеждат от класните ръководители в часа на класа.

4. В началото на учебната година учениците се запознават с плана на училището за защита при бедствия, аварии, катастрофи, пожари и евакуационната схема на училищната сграда.

Чл. 24.

1. На учениците се забранява:

- качването на прозорците, надничането от отворени прозорци чрез надвесване, скачане от прозорците при природни бедствия;
- бягането, гоненето из класните стаи, коридорите и блъскането на маси и столове и качването върху тях;
- хвърлянето на чанти, учебници и всякакви други предмети из класните стаи, коридори или от прозорците навън;
- пипането на ел. ключове, контакти и ел. табла;
- при откриване на повредени такива да уведомят незабавно класния ръководител, учител или училищното ръководство;
- пипането на охранителни системи и противопожарните кранове-отварянето с взлом или ключове-дубликати на заключени врати;
- чупенето на ел. крушки, стъкла на прозорци и картини;
- бъркането в съдовете с разтвор на хлорна вар, съхранявани в тоалетните;
- пипането без разрешение и учителски надзор на учебно-технически средства, пособия и всякакви реактиви в кабинетите, където има такива;
- внасянето и използването на лесно запалими материали, както и на запалки и кибрит;
- пушенето в сградата на училището и около нея;
- игра с опасни за здравето предмети, както и носенето на такива от къщи;
- влизането в училище с кални обувки;
- чопленето на слънчоглед в сградата на училището;

- внасянето на храна и храненето в класните стаи и кабинети, и хвърлянето на отпадъци от храна по пода и под масите.

- консумирането на кафе, чай и всякакви видове безалкохолни напитки по време на учебния процес;

- безпричинно излизане от класните стаи и водене на телефонни разговори по време на учебния процес;

- внасяне и използване на пиротехнически средства и материали в и около сградата на училището;

- внасяне на наргиле и цигари.

2. При възникване на пожар в сградата на училището, то да се напуска по най-бързия начин и по реда, определен с евакуационните планове под ръководството на съответните преподаватели през указаните изходи.

3. Предвижването по коридорите да става внимателно без бягане и блъскане.

4. Забранява се престоя и събирането на групи ученици по стълбището и стълбищните площадки.

5. Да се внимава при придвижването, след измиването на коридорите и тоалетните-те стават хлъзгави и крият опасност от падане.

6. След ползване на чешмите същите да се затварят, като особено се внимава да не се оставят пуснати чешми при спряла вода.

Чл. 25. Задължително е участието на всички ученици, учители и друг персонал в периодичното оттрениране на действията след подаден сигнал за възникнал пожар, стихийно бедствие, производствена авария и др.

Чл. 26. Задължения на непедагогическия персонал:

В съответствие със своята квалификация и дадените инструкции непедагогическият персонал в Първо основно училище „Св. Св. Кирил и Методий“ е длъжен:

1. Да се грижи за собствената си безопасност и за безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършваната от него дейност.

2. Да използва опасните вещества и материали, като използва средства за лична защита.

3. Да информира незабавно директора и заместник-директора по АСД за възникнала обстановка при работа, която може да представлява непосредствена опасност за тяхното здраве и за всички неизправности, които се констатират.

4. Да съдейства на ръководството при изпълнение на мероприятията по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и на предписанията, дадени от контролните органи.

5. Да не оставя в изправено положение до стените метални пръти, греди, дървени стълби и други.

6. Качването и слизането при почистване на прозорците или подмяна на осветителни тела да става изключително внимателно при спазване на правилата за безопасност.

7. Работникът може да преустанови изпълнението на възложената му работа при сериозна непосредствена опасност за живота и здравето му, като уведоми за това зам. директора по АСД.

Чл. 27. (1) Безопасно обучение, възпитание и труд в часовете по физика и астрономия.

1. За всеки ученик да има определено работно място.
2. Работата и обучението в часовете по физика да се извършват при спазване на изискванията на Правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в учебното заведение и на другите нормативни актове.
3. Съхранение на уреди и друга апаратура, необходима за работата и обучението в часовете по физика да става в специални шкафове, които се заключват.

(2) Изисквания към учениците:

1. За обучение в часовете по физика и астрономия се допускат само ученици, преминали начален инструктаж и инструктаж на работното място по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана по утвърдените програми.
2. Преди започването на занятието в часовете по физика и астрономия учениците преминават през инструктаж и указания от учителя за начините за безопасно провеждане на предстоящите опити и опасните моменти в предстоящата работа.
3. Учениците трябва да ползват лични предпазни средства и подходящо облекло по време на учебното занятие с опити.
4. Учениците трябва задължително да се обръщат към учителя за обяснения, разяснения и помощ при незнание, неясноти и несигурност при извършване на опитите.
5. Не се допуска по време на учебното занятие учениците да работят самостоятелно, без наблюдение на учителя.
6. Учениците са длъжни да поддържат ред на работното си място и да работят с уредите и оборудването с необходимото внимание, в съответствие с указанията на преподавателя и инструкциите за експлатация на самите уреди и оборудване.

(3) Изисквания към учителите:

1. Да не използват методи на работа, въздействия и взаимоотношения, депресиращи учениците.
2. Да не позволяват саморазправа между учениците или издевателства над тях.
3. Преди започване на занятията учителят трябва да инструктира учениците и ясно и подробно да им обясни същността и начините на осъществяване на предстоящите дейности.

4. По време на занятиято учителят е длъжен да дава разяснения и указания на учениците, които се нуждаят от тях.

5. Всяко повтаряне на опита или извършване на други да става само след съгласието на учителя.

6. След приключване на работа всички нагревателни уреди и съоръжения се изключват и проверяват от учителя.

(4) Забрани:

1. На учениците се забранява да извършват поправки на електрическите уреди, електрическите инсталации, съоръженията и други.

2. На учениците се забранява да изнасят извън стаята уреди и оборудване.

(5) На основание чл. 27 от ПБУОВТ учителят по физика и астрономия, изготвя инструкция за безопасна работа в часовете по физика, с която запознават учениците преди започване на обучението срещу техен подпис.

Чл. 28. Безопасно обучение и труд в часовете по химия и опазване на околната среда.

1. Задължение на учителите е да приучат учениците да работят точно и вярно с химичните апарати и вещества.

2. На учениците се забранява:

а/ да опитват на вкус веществата;

б/ да използват не добре измити съдове;

в/ да хващат реактивните стъкла и банки с мокри или сапунени ръце;

г/ да насочват отворите на епруветките към своите лица или на други хора лицата;

д/ да изнасят химичните вещества извън стаята;

3. Осветлението в стаите да бъде достатъчно. Светлината да пада странично или малко пред работещите.

4. Стаята да бъде обзаведена с аптечка за оказване на първа долекарска помощ и приспособление за промиване на очите в случаите на увреждане.

5. При нагриване на различни видове нагреватели под тях да се поставя подложка от топлоизолационен материал. Спиртните лампи да не се гасят чрез духане, а само с капачките им. Горящите спиртни лампи не се преместват от едно място на друго.

6. Забранява се включването на ел. печки, котлони, печки с твърдо и течено гориво с цел отопляване на стаите.

7. След работа с химични вещества ръцете трябва да се измият старателно.

8. Абсолютно е забранено оставянето на химични вещества без етикет.

9. Работата в часовете по химия и опазване на околната среда става по Правила за пребиваване и работа по химия, определени от преподавателите и доведени до знанието на всички ученици. Учителят инструктира учениците, преди началото на лабораторните занятия, като ги запознава с правилата за безопасно

обучение и труд в часовете по химия и ООС, след което учениците се подписват в книгата за инструкции на учителите по химия и ООС.

8. Учителите са длъжни да държат отровни, радиоактивни, самозапалващи се, взривни и други подобни вещества в шкафове, надостъпни за учениците, върху, които има поставени установените знаци за безопасност.

9. След приключване на работа да се изключат всички нагревателни уреди и съоръжения и се проверят от дежурния ученик в лабораторията и учителя.

Чл. 28 а/

Инструкция за безопасна работа в хранилище по химия и ООС:

1. Химическите вещества трябва да се съхраняват в подходящи добре затворени банки със запушалки и щифтове, снабдени с четливо надписани етикети, върху които е отразено названието, степента на чистота и концентрацията.

2. Всички отровни вещества (цианови соли, живачен хлорид, арсенови соли, разтворими соли на бария, киселини и основи) трябва да се съхраняват в добре затворени съдове в специални шкафове, които се заключват. Съдовете следва да се етикират с надпис „Внимание“.

3. Всяко използвано химично вещество следва да се връща на постоянното му място определено за съхранение.

4. Забранява се оставянето на лесноизпаряващи се течности в открити съдове.

5. Забранява се директното изхвърляне в канализационната система на отработени разтвори, съдържащи отрови, запалителни или разяждащи вещества. Същите да се събират в съдове и след съответната обработка (неутрализация) да се изливат в каналите.

6. Забранява се изхвърлянето в съда за отпадъци на каквито и да са отпадни материали, напоени с бензин, газ или други лесно запалими отпадни вещества.

7. Забранява се влизането на ученици в хранилището по химия и ООС, по какъвто и да е повод.

8. Всички отговорници, които имат ключове за хранилището са задължени да следят за своевременното заключване на двете врати - централна и междинна.

9. При нужда отговорниците от помощния персонал отключват и заключват междинната врата по време на междучасие.

Чл. 28б/ На основание чл. 28 от ПБУОВТ учителите по химия и ООС изготвят инструкция за безопасна работа в кабинета и хранилището по химия и ООС, с която запознават учениците преди започване на курса на обучение срещу подпис.

Чл. 29. Безопасно обучение, възпитание и труд в компютърната зала

Общи положения:

1. Този правилник има за цел да конкретизира задълженията на ученици, преподаватели и служители при работа в компютърната зала с персонални компютри и здравно – хигиенните изисквания при обучението на ученици, които трябва да се спазват.

2. Правилникът се издава в съответствие с правилника за дейността на училището, Наредба № 9 от 28.05.94г. на МЗ, Закона за защита на личните

данни, Правилник за правни и етични аспекти при работа с информационни технологии, Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училището и на основание съществуващата нормативна уредба в образователната система.

3. Указания за прилагането на правилника се дават от училищното ръководство.

4. Спазването на този правилник е задължително за всички, които се обучават или провеждат обучение в компютърния кабинет.

5. За нарушаване изискванията на настоящия правилник виновните лица носят отговорност, съгласно съществуващите училищни правилници.

6. Контролът по изпълнението на правилника се осъществява от училищното ръководство.

Провеждане на обучението:

1. Компютърното обучение в учебните и извънучебните дейности на учениците се провежда в учебни кабинети, оборудвани с персонални компютри, наричани компютърни кабинети /зали/.

2. Учебните компютърни кабинети трябва да отговарят на санитарно – хигиенните норми и изисквания за помещения, обзавеждане, технически средства и фактори на работната среда.

3. За провеждане на обучение в компютърните кабинети е необходимо да има съгласие от териториалната РЗИ.

4. Лицата, които провеждат обучение или извънучебни дейности на ученици с персонални компютри, извършват задължително инструктаж срещу подпис на учениците, за нормите и хигиенните правила при работата с персонални компютри, както и за вредните последствия от продължителни занимания и компютърни игри.

5. Учениците, които имат късогледство с минус 6 или повече диоптри, се обучават само след писмено съгласие на родителите и лекарско разрешение.

6. Контролът по спазването на нормите и хигиенните правила от учениците по време на занятие се осъществява от ръководещия занятието.

7. Занятията с персонални компютри се провеждат в часовете с оптимална работоспособност-втори и трети при четири и пет часова учебна програма, и втори, трети и четвърти -при шест и седем часова учебна програма.

8. Не се разрешава провеждане на две последователни занятия без осигуряване на активна почивка между тях от 15-20 минути.

Изисквания към помещенията, оборудвани като компютърни кабинети:

1. В помещенията, ползвани за обучение и извънкласни дейности на учениците с персонални компютри, трябва да има не по-малко от 5 кв.м. на работно място.

2. В помещения с размерите на традиционна класна стая / 50 кв.м. / се разполагат до 15 работни места.

3. В големи помещения не се допускат повече от 15 работни места, независимо че големината на площта позволява това.

4. Помещенията трябва да имат северно, североизточно или източно изложение, да са с едностранно остъкляване и да са оборудвани със слънцезащитни средства - за предпочитане щори с вертикални ламели, светли завеси или слънцезащитни стъкла, стени боядисани в пастелни тонове, таван в матово бял цвят и под с 3 см антистатично покритие.

5. При обзавеждане на кабинетите се спазват стриктно изискванията за обзавеждане и към факторите на работната среда на т.2 и т.3 от Приложение № 9 от 28.05.94г на МЗ.

6. Работната маса трябва да бъде с размери: минимална дължина 1.20, ширина - 0.80 м., и дебелина на плота не по-голяма от 3 см. Височината да бъде съобразена задължително с изискването за заемане на правилна работна поза.

7. Столът да бъде стабилен, на колелца с регулируема височина на седалката.

8. Температурата на въздуха да бъде 18°C - 26°C / оптимално 21°C – 23°C /, относителна влажност 45 % - 60 %.

9. Максимално допустимото еквивалентно ниво на шума да не превишава 50 дБ.

10. Видеомониторът на персоналния компютър да има екран с образ, без трептения и промяна в яркостта на знаците, да е с възможности за регулиране в хоризонтална и вертикална посока и да бъде снабден с допълнителен защитен екран.

11. Разположението на видеомонитора, клавиатурата и работещия с тях трябва да осигурява разстояние между очи и екран 0.5 м – 0.70 м и между очи и клавиатура 0.45 м – 0.50 м.

12. Максимална продължителност на работата на учениците с персонални компютри:

Клас	Работа в мин.не повече от / в деня /	Максимален брой занятия; /в деня /
IV – V	30	2
VI – VIII	40	2

Задължения на преподавателя:

1 Спазва изискванията, посочени в този правилник. Носи отговорност за живота и здравето на децата от мига, в който ги е поел за обучение, възпитание и труд.

2. Преподавателят е длъжен да запознае обучаваните от него ученици с изискванията за техника на безопасност.

3. Преподавателят е длъжен да проведе инструктаж срещу подпис на учениците.

4. Инструктажът се извършва за нормите и хигиенните правила при работа с персонални компютри, както и за вредните последствия от продължителни занимания и компютърни игри.

5. Носи цялата отговорност по опазване и съхранение на техниката в компютърната зала.

6. Ако по време на учебните занятия възникне повреда или каквато и да била неизправност, преподавателят е длъжен незабавно да съобщи на училищното ръководство.

7. Преподавателят е длъжен да провежда курс на обучение по предварително утвърдена учебна програма.

8. Провежда обучение задължително при спазване на изискванията към техническите средства – т.5 от Приложение №1 на цитираната Наредба № 9 на МЗ.

9. Провежда учебни занятия в компютърния кабинет само след съгласуване с отговорника на кабинета.

10. Провежда учебни занятия при стриктно, спазване на максималната продължителност на работа на учениците с персонални компютри – Приложение №2 на Наредбата №9 на МЗ.

11. Провежда два последователни часа само при осигуряване на активна почивка между тях от 15- 20 минути.

12. Следи за състоянието на техниката в компютърната зала и при възникнала повреда се описва в тетрадка, в която се записва датата, на която е работил ученика на компютъра и номера на компютъра.

13. След приключване на учебните занятия е длъжен:

- да провери работното състояние на наличната техника;
- да провери дали всеки компютър е изключен;
- да изключи електрическото захранване;
- да затвори всички прозорци;
- да заключи вратата на компютърната зала.

14. Осъществява контрол по спазването на нормите и хигиенните правила от учениците по време на занятията.

Чл. 30. Задължения на ученика:

1. Учениците влизат в компютърната зала само в присъствието на преподавател.

2. Всяко работно място в компютърния кабинет е номерирано постоянно за работещите на него ученици по време на курса на обучение.
3. Учениците в началото на обучението се подписват в инструктажна книга, че са запознати с техниката на безопасност на труда.
4. По време на работа в компютърната зала учениците са длъжни стриктно да спазват всички инструкции на преподавателя.
5. Всеки ученик носи персонална отговорност за своето работно място.
6. Забранява се използването на лични дискети от обучаваните.
7. Не се разрешава на учениците да разместват компютърната техника , както и да я използват за лични нужди.
8. Забранено е влизането на ученици в компютърни програми, които не са съобщени от преподавателя.
9. Забранява се разлепване и унищожаване на гаранционните лепенки, поставени върху компютрите.
10. Ако по време на работа ученикът констатира повреди или неизправност, е длъжен незабавно да съобщи на преподавателя.
11. След приключване на учебните занятия учениците са длъжни да оставят работното си място в добро състояние.
12. Захранващото напрежение на компютърната техника се включва само от преподавателя.
13. Компютрите се включват само след разрешение на преподавателя при спазване на необходимата последователност.
14. Не се разрешава на учениците да инсталират и деинсталират софтуер без разрешение на преподавателя.
15. Да не се мести компютъра и неговите части; да не се теглят и огъват кабелите; да не се изключват или свързват от учениците периферните устройства.
16. Да не се внасят хранителни продукти и напитки в компютърните кабинети.
17. При видими промени (спадане на напрежение, силно трептене на монитора и др.) да се уведоми преподавателя.
18. При евентуално късо съединение и др. подобни незабавно да се изключи компютъра и да се уведоми преподавателя.

Учениците имат право на:

1. Редовен достъп до училищната компютърна мрежа и в Интернет, при спазване на училищната политика.
2. Работа в мрежата и в извънучебно време по утвърден от директора график.
3. Работа в мрежата само под контрола на определено от директора лице.
4. Обучение за компетентно и отговорно поведение в училищната компютърна мрежа и Интернет.
5. Да бъдат информирани за училищната политика за работа в мрежата.

Чл. 31

Правила и задължения на учениците при работа с компютърната мрежа.

1. Училищната мрежа и Интернет се използват само за образователни цели.
2. Забранено е използването на мрежата за стопанска или незаконна дейност.
3. Учениците не трябва да предоставят лична информация за себе си и своите родители като име, парола, адрес, домашен телефон, месторабота и служебен телефон на родителите, без предварително разрешение от тях.
4. Не се разрешава изпращане или публикуване на лични снимки на ученици или на техни близки, без предварително съгласие на родителите.
5. Учениците не трябва да приемат срещи с лица, с които са се запознали в Интернет, освен след съгласието на родителите.
6. Учениците са длъжни да информират незабавно лицето, под чието наблюдение и контрол работят, когато попаднат на материали, които ги карат да се чувстват неудобно или на материали с вредни или незаконно съдържание, като порнография, проповядване на насилие и тероризъм, етническа и религиозна нетолерантност, търговия с наркотици, хазарт и др.
7. Учениците не трябва да изпращат или отговарят на съобщения, които са обидни, заплашващи или неприлични.
8. Учениците не трябва да отварят приложения на електронна поща, получена от непознат подател.
9. Забранено е изпращането на анонимни или верижни съобщения.
10. Забранено е извършването на дейност, която застрашава целостта на компютърната мрежа или атакува други системи.
11. Забранява се използването на чуждо потребителско име, парола и електронна поща.
12. Учениците не трябва да представят неверни данни за себе си.
13. Забранено е използването на нелицензиран софтуер, на авторски материали без разрешение, както и всяка друга дейност, която нарушава авторски права.
14. При работа в мрежата учениците трябва да уважават правата на другите и пазят доброто име на училището.

Чл. 32. Отговорност

При нарушаване разпоредбите на тези правила на учениците могат да се налагат санкции, предвидени в ЗПУО. Наказанията се налагат при условията и по реда, предвидени в ЗПУО и ДОС.

Чл. 33. Безопасно обучение, възпитание и труд във физкултурния салон

1. Уредите трябва да бъдат здрави и неподвижно закрепени.
2. Не се допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.

3. Да се поддържат в изправност закрепването на спомагателните части /винтове, обтегачи, възли и др./.

4. Да се играе винаги с гимнастически постелки, които да намаляват удара при отскоци от уреди или от евентуални падания.

5. Да се следи за физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното, да не изисква от тях изпълнение на трудни елементи.

6. Да не се допускат учениците да играят самостоятелно без наблюдение на учител.

7. На момичета, ненавършили 15 годишна възраст, да не се възлагат физически упражнения, които увреждат или причиняват деформация на органи в областта на малкия таз.

8. Да се поддържа ред и последователност при изпълнението на упражнения, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и др. и крият опасност от сблъсквания, падания при разсейване на вниманието или уплаха.

9. Ръководителят на упражнението трябва да оказва помощ при изпълнението на трудни елементи от него и да осигурява безопасност в случай на несполучливи опити.

10. В случай на злополука да се вземат спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да се съобщи на директора на училището. Да се осигурят медикаменти за долекарска помощ.

11. Влизането във физкултурния салон да става само със спортно облекло и чисти спортни обувки /определени от преподавателите по физическо възпитание и спорт/.

12. Играта с топка да бъде с умерена сила, за да се предпазят от удар учениците, стъклата и осветлението.

13. Абсолютно забранено е катеренето по шведската стена без наблюдението на учител.

14. Забранява се на учениците влизането във физкултурния салон без учител.

15. Забранява се ритането на топка в салона.

16. Забранява се внасянето на закуски в съблекалните и салона.

17. Забранява се дъвченето на дъвка по време на час по физическа култура.

18. Задължително е пазенето на съблекалните чисти.

19. Абсолютно забранено е пушенето и употребата на психотропни вещества на територията на физкултурния салон и около него.

20. Забранява се достъпа на учениците до ел. инсталациите на физкултурния салон и спортните площадки.

21. Местата за занимания по физическо възпитание трябва да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температурата, настилка, разположението на уредите и др.

Чл. 34. Безопасно обучение, възпитание и труд на физкултурната площадка.

1. Баскетболните табла, хандбалните врати, волейболните колони и други трябва да бъдат закрепени здраво или стабилизирани с тежести.

2. При хвърляне на уреди строго да се наблюдава да няма хора на мястото около попаденията или периметъра, в който би попаднал евентуално изпуснатия уред.

3. Организирането и провеждането на спортните игри в училище става само в присъствието на преподавател.

4. На учениците строго се забранява катеренето по дърветата в двора на училището, по оградата, спортните съоръжения на физкультурната площадка и др.

5. Забранява се игра и хвърляне на остри или твърди предмети в училищния двор и физкультурната площадка.

6. Учениците се задължават строго да спазват указанията на учителя, водещ часовете по физическо възпитание.

7. Ако по време на час по физическо възпитание топката падне на улицата, ученикът внимателно излиза на уличното платно под наблюдението на преподавателя.

Чл. 35. Задължения на учениците за безопасно обучение във физкультурния салон и физкультурната площадка.

1. В часовете по физическо възпитание и спорт учениците са длъжни да се грижат за собствената си безопасност и за безопасността на другите ученици, които биха могли да пострадат при извършване от тях дейност.

2. В часовете по ФВС учениците са длъжни да бъдат със спортно облекло - анцунг, или спортни гащета, спортна фланелка и спортни обувки/маратонки/.

3. Освободените от ФВС по болест ученици предствят бележка от личния си лекар за определено време, а за един срок или за цяла година –от лекарска комисия.

4. Учениците, освободени от спортни занимания, са длъжни да присъстват в час.

5. Учениците ползват спортните уреди и съоръжения след указания от учителя.

6. Учениците участват в часа с повишено внимание и дисциплина.

7. Учениците нямат право да създават конфликтни ситуации, застрашаващи здравето и живота на съучениците си

8. Учениците нямат право да дъвчат дъвки, бонбони, семки и други по време на час.

9. При упражнения с и на уреди са длъжни да спазват указанията на учителя.

10. Учениците са длъжни да опазват училищното имущество.

11. Учениците нямат право да използват нецезуриран език.

12. Забранено е ползването на мобилни телефони в час.

13. Забранява се носенето на пръстени, гривни, ланци и други предмети застрашаващи собственото и здравето на учениците.

14. Учениците участват в часовете по ФВС с необходимата активност и покриват всички нормативи.

15. Всеки ученик с подписа си доказва, че е запознат с инструкциите за безопасност и се задължава да го спазва.

Чл.36 Противопожарна охрана

(1) С писмена заповед директорът определя длъжностното лице, което координира дейността по осигуряване на пожарна безопасност. Същото е задължителен член на Комитета по условия на труд.

(2) Със заповед на директора се определят:

1. Пожаробезопасното използване на всички ел. уреди.
2. Организирането на противопожарна подготовка и инструктаж на работниците и служителите.
3. Поддържането и проверката на противопожарните уреди, съоръжения и средства за пожарогасене.
4. Директорът е длъжен при ремонтни работи, свързани с изключване на участъци от водопроводната мрежа, незабавно да уведоми РСПБЗН, гр. Гоце Делчев за вземане на необходимите мерки за осигуряване на пожарна безопасност на училищната сграда.
5. С оглед пожарната безопасност територията на училището системно се почиства от трева, растителност и други горими отпадъци.

(3) Пушенето е забранено в сградата и района на учебното заведение.

Чл. 37. При експлоатация, ремонт и поддържането на ел. инсталация, уреди и съоръжения не се допускат:

1. Използването на нестандартни или неизправни ел. уреди.
2. Използването на нестандартни предпазители и ел. табла.
3. Открито преминаване на транзитни кабели и проводници.
4. Използването на ел. лютии, котлони, бързовари и др. ел. уреди извън специално оборудвани за тази цел пожароопасни места, определени със заповед на директора.
5. Оставането без наблюдение на включени в ел. мрежата нагревателни уреди, телевизори, радиоапарати и други.
6. Работата на лица, не притежаващи необходимата квалификация.

Чл. 38. Преди есенно-зимния сезон отоплителните съоръжения и уреди се проверяват и ремонтират. В експлоатация се допускат изправни и стандартни уреди и съоръжения.

Чл. 39. В котелните помещения не се допускат:

1. Извършването на дейности, несвързани с обслужването на съответната инструкция.
2. Употребата на нестандартни и отпадъчни нефтопродукти и други горими течности, които не са предвидени в техническите условия за експлоатация.
3. Изтичането на гориво от захранващата инсталация.

4. Подаването на гориво при загасени и неизстинали горелки.
5. Запалването на горелките на котлите с ръчни факли.
6. Запалването на горивната инсталация, работеща на течно гориво, без предварително продухване.
7. Работата при неизправна автоматика и КИП.
8. Употребата на горелки без автоматична защита.
9. Оставянето на работещи котли без контрол.
10. Сушенето на горими предмети и материали върху конструкцията и оборудването на котлите и тръбопроводите.

Чл. 40. Лицата, извършващи почистването, зареждането и запалването на отоплителните уреди и съоръжения и тези, които ги използват, са отговорни за тяхната пожаробезопасна експлоатация.

Чл. 41. Комините се почистват от сажди в началото на отоплителния сезон и при необходимост, като се вземат мерки за пожарна безопасност.

Чл. 42. Евакуация

1. За евакуация на общо училищния колектив се създават планове за евакуация от съответния етаж, с обозначение на стаите, евакуационните изходи, средствата за пожарогасене и сигнализация с необходимия пояснителен текст и се поставят в съответните коридори. Същите се разучават от целия училищен колектив с цел прилагането им при нужда.

2. Вратите, определени като евакуационни трябва да бъдат свободни от всякакви материали и съоръжения

3. При провеждане на масови мероприятия на учениците трябва да присъства дежурен учител, инструктиран за правилата по ПАБ и правилата за евакуация на ученици в случай на пожар.

4. При изява на горния тип е забранено:

- произвеждането на светлинни ефекти с химически или други вещества, които могат да причинят пожар;
- да се гаси напълно светлината в помещението;
- да се поставя елхата /по време на новогодишни чествания/ на разстояние по-малко от 1м от тавана и стените, както и да се украсява тя с лесно горими играчки, свещи, бенгалски огън и др.

5. Използването на училищните помещения или дворове за несвойствени цели не е разрешено.

6. В случай на пожар директорът, а в негово отсъствие друг учител или служител, незабавно уведомява на телефон 112 и РСПБЗН, гр. Гоце Делчев.

7. Действия при необходимост от евакуация при пожар.

Чрез пожароизвестителната система се уведомяват всички за започналия пожар. Евакуацията започва от помещението, където е възникнал пожарът и от съседните, най-силно застрашени помещения – над горящия етаж и след това на тези, които са под горящия етаж. Извеждането на учениците става под

ръководството на преподавателите без суматоха, блъскане и викове. Учителят взема със себе си дневника на класа, а учениците учебниците. Веднага щом изведе учениците от горящата сграда в двора на училището на безопасно място, учителят прави проверка на учениците по списък на класа, като незабавно уведомява органите на РСПБЗН за отсъстващите ученици. Целият наличен персонал започва незабавно гасене на пожара със собствени средства, като не излага при това живота си на опасност. При пристигане на органите от РСПБЗН същите се уведомяват за това какво гори, всички хора ли са евакуирани, къде има останали хора и т.н. Всички са длъжни да оказват пълно съдействие на органите при пожарогасенето и при установяване причините за пожара.

8. За всеки пожар директорът незабавно уведомява и финансиращия орган при община Гоце Делчев и РУО, гр. Благоевград.

Чл. 43 Долекарска помощ

1. Да се ползват правилата, предназначени за обучение на работниците и служителите за оказване на първа долекарска помощ при увреждане здравето на хора при трудовата им дейност, утвърдени от министъра на здравеопазването и министъра на труда и социалните грижи.

2. Спазването на Правилата за оказване на първа долекарска помощ утвърдени на основание чл. 276 ал. 1 и ал. 2 от КТ и влезли в сила от 01.01.95г. е задължително.

3. При изпадане на ученици в гърч да се запази спокойствие, да се постави детето далеч от остри и горещи предмети, да се разхлабят пристягащите дрехи, да се постави тялото в странично положение и да се повика веднага училищният лекар или медицинското лице, обслужващо училището. Да не се правят опити за ограничаване на гърчовите движения и свестяване /пръскане с вода и изкуствено дишане, които влошават състоянието на детето/, да се изнесе на свеж въздух пострадалият и да не се дават течности и вода през устата.

4. При настъпване на алергичен шок на мястото на инфектиране да се постави турникет.

5. При колапс да се напляска лицето и да се напръска с вода, да се дадат тонизиращи напитки или вода.

6. При травматизъм да се направи компресивна превръзка, при счупване на крайник или открита фрактура да не се предприема нищо. При внезапно падане пострадалият се оставя на мястото на произшествието до идването на медицинския специалист, като се отстраняват наблюдателите и се оставят само двама преки свидетели на произшествието.

7. При повръщане да не се дават вода или течности през устата.

8. При удар от електрически ток да се освободи пострадалият от проводника при сигурни предпазни мерки – с дървен предмет. Пострадалият да се постави на пода с обърнати настрани глава без възглавница и да се започне външен сърдечен масаж, след което вдишване уста в уста или уста в нос.

Чл. 44. Отопление

1. Работната температура в училищната сграда не бива да бъде под 14° С, а при наличие на гориво - в отоплителните граници 18-20° С. Във физкултурния салон температурата трябва да е 16-18°С.

2. Температурата по повърхността на радиаторите не бива да бъде по-висока от 70° С.

Чл. 45. Осветление

1. Забранено е да се държат постоянно спуснати пердетата в класните стаи, тъй като пречи на притока на светлина. Пускането на пердетата става по преценка на преподавателя, с оглед нуждите на урока.

2. Осветителните тела и инсталации трябва да са винаги в изправност и да са оборудвани с необходимия брой електрически лампи и глобуси. Те периодично трябва да се преглеждат, ремонтират и заменят повредените елементи.

3. Осветлението трябва да осигурява добра видимост и да дава възможност за работа на зрителния анализатор без неговото напрегане.

4. Захранването на осветителната мрежа и захранването на електроподаването на машини, апарати, съоръжения и други трябва да бъдат независими едно от друго.

5. Обезпечени от към осветление задължително трябва да бъдат всички помещения, в които работи помощно-обслужващия персонал, също и канцелариите на административния персонал.

6. Минимум веднъж на три месеца да се почистват от прах всички осветителни тела в училището.

Чл. 46 Пропускателен режим

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Правилникът регламентира основните изисквания за пропускане и престояване на учители, служители, учащи се ,родители и външни граждани.

2. Правилникът е задължителен за всички учители, служители, учащи се и външни граждани, посещаващи сградата и района на училището.

3. Контролът по спазването на пропускателния режим се осъществява от невъоръжена охрана, която работи по график, утвърден от Директора.

4. Настоящият правилник се поставя на информационно табло на входа на училището.

5. Посещенията при Директора на училището стават по утвърден график за приеман ден.

6. Всички класни ръководители в първия за учебната година ЧК и първата родителска среща, запознават учениците и родителите с правилника.

II. РЕД ЗА ПРОПУСКАНЕ И ПРЕСТОЙ НА СЛУЖИТЕЛИ, ГРАЖДАНИ И МПС.

1. Учители, служители, родители, учащи се и външни граждани се пропускат в сградата и района на училището след проверка от дежурния охранител на личните, служебните и ученическите карти, с изричното спазване на указаните вход-изход.

2. Гражданите, посещаващи директора и останалите ръководни длъжностни лица по различни поводи, се пропускат от дежурния охранител след разрешение на лицето, което ще бъде посетено, и след записване в Дневник за посещенията.

3. Учителите и служителите с прекратени трудови права, както и завършилите ученици се водят като външни лица, достъпа до сградата става при спазване на изискванията на ал. (2).

4. На посещаващите лица се забранява отклоняване извън заявените лица и помещения, а след посещенията следва незабавно да напуснат сградата.

5. Не се разрешава влизането в сградата и района на училището на лица, които:

- вдигат силен шум, породен от силна музика или от това, че се говори на висок глас;

- въвеждат със себе си външни лица, които не отговарят на условията на пропускателния режим;

- са въоръжени;

- са с неадекватно поведение - пияни, дрогирани и с явни психически отклонения;

- внасят оръжие и взривни вещества;

- внасят упойващи вещества, спиртни напитки и други, които при употреба биха застрашили живота и здравето на околните;

- разпространяват, продават или рекламират литература и артикули с религиозно и порнографско съдържание;

- проявяват педофилски и вандалски характер;

- водят и разхождат кучета и други животни;

- носят със себе си обемисти багажи, кашони, денкове и други подобни.

6. За ремонтни дейности се пропускат лица, по списък съгласуван и одобрен от директора.

7. Не се разрешава оставянето на багажи (чанти, куфари, сакове, торби и др. подобни) за съхраняване при дежурния охранител, както и оставянето им без надзор, в сградата и района на училището.

8. Не се разрешава приемане на неадресирани или съмнителни пратки, писма и пакети и внимателно се проверяват същите, както и преносителите им.

9. За участие в родителски срещи се допускат родители, настойници и близки на учениците по списък, подписан от класния ръководител.

10. Родителите (настойниците) могат да посещават преподавателите в регламентирания втори ЧК, на родителски срещи, в междучасията, без да ги отклоняват по време на час.

11. Посещение на родител при детето си в учебно време се извършва във фойето на партера. Същите не се регистрират и нямат право на достъп до други части на сградата.

12. Забранява се паркирането на МПС пред входовете на училището.

14. Забранява се внасянето на храна от учениците в коридорите, кабинетите и класните стаи. За закуска да се ползват училищния стол, фойето на партера и дворните пространства на училището.

За всички нерегламентирани в този Правилник случаи, свързани с безопасните условия на обучение, възпитание и труд директорът издава писмена заповед.

III. РЕД ЗА ВНАСЯНЕ И ИЗНАСЯНЕ НА БАГАЖИ, ТОВАРИ, ТЕХНИКА, ТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА И ИМУЩЕСТВО.

1. Внасянето и изнасянето на багажи, товари, техника, технически средства и имущество в и от сградата на училището, става след получено разрешение от директора.

2. При констатиране на нарушения при внасянето и изнасянето на багажи, товари, техника, технически средства и имущество в и от сградата на училището се докладва на директора, а при необходимост и на съответното РПУ.

IV. МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ БДИТЕЛНОСТТА С ЦЕЛ ОПАЗВАНЕ ЖИВОТА И ЗДРАВЕТО НА ХОРАТА И МАТЕРИАЛНИТЕ ЦЕННОСТИ.

1. Проверка на аварийните изходи на сградата, разчистване на коридорите и общите помещения от излишни материали.
2. Обсъждане на вариантите за евакуация от сградата според съществуващите изходи.
3. Извършване на проверка на състоянието на осветлението, пожароизвестителните и пожарогасителните системи, системата за видеонаблюдение и др., изградени в сградите.
4. Извършване на инструктаж на всички служители за действие при извънредни ситуации, запознаване с планове, разчети и др.
5. Повишаване на бдителността на всички служители относно осигуряване на безопасността и сигурността на организирани мероприятия с масово пребиваване на ученици.

РАЗДЕЛ V
ОСИГУРЯВАНЕ НА ЛИЧНИ ПРЕДПАЗНИ СРЕДСТВА И РАБОТНИ
ОБЛЕКЛА

Чл. 47.

1. На работещите се осигуряват необходимите лични предпазни средства и работни облекла съгласно реда и изискванията на нормативните актове за безопасност, хигиена на труда и противопожарната охрана.

2. Не се допускат на работа лица, които са без изискващите се за съответния вид работа лични предпазни средства и работни облекла и не са обучени и инструктирани за ползването им.

Чл. 48. В училището се утвърждава списък на работните места и видовете работа, за която на работещите се осигуряват лични предпазни средства и специални работни облекла, определят се вида, срока на износване и условията за използването им.

За всички нерегламентирани в този Правилник случаи, свързани с безопасните условия на обучение, възпитание и труд директорът издава писмена заповед.

Контрол по спазването на настоящия правилник възлагам на заместник-директора директора по административно стопанската дейност.